

De Werkvennootschap
De heer Tom Willems
Botanic Tower, Sint-Lazaruslaan 4-10
1210 Sint-Joost-ten-Node

contactpersoon

Frank Van Thillo
fvthillo@serv.be

ons kenmerk

MORA_20211109_ADV_NZLimburg

Brussel

9 november 2021

Advies voorkeursbesluit Noord-Zuid Limburg

Geachte

Het projectteam Noord-Zuid Limburg vroeg de MORA om advies over het voorontwerp van voorkeursbesluit van het complex project Noord-Zuid Limburg.

De realisatie van de Noord-Zuid verbinding Limburg verloopt via de procedure van de complexe projecten. Zoals voorzien in deze procedure adviseerde de MORA over de alternatievenonderzoeksnota op 27 maart 2020 en gaf hij op 25 november 2020 ook nog opmerkingen en vragen mee naar aanleiding van een tussennota, waarin de zeven projectalternatieven uit de alternatievenonderzoeksnota werden verfijnd tot drie kansrijke alternatieven.

Na het onderzoek van de alternatieven en het inspraak- en dialoogproces met de stakeholders selecteerde de Vlaamse Regering een voorkeursalternatief. Het voorontwerp van voorkeursbesluit is opgebouwd uit twee sturende bouwstenen:

- De wegverbinding N74 in de gemeente Houthalen-Helchteren (het tracé van de huidige Grote Baan N715) die zal lopen via twee tunnels; één onder de kern van Helchteren en één onder de kern van Houthalen.
- Hoogwaardig openbaar vervoer via een snelle elektrische trambus van Noord-Limburg tot Hasselt, die zal rijden op een eigen of vrije bedding.

De MORA apprecieert de betrokkenheid bij de verschillende fasen van het beleidsproces. Daarnaast vindt de Raad het positief dat het complex project wordt gekaderd en uitgewerkt binnen de ruimere scope van een geïntegreerde en duurzame oplossing voor de hele regio.

De Raad geeft wel nog een aantal bedenkingen van de MORA-leden mee in het licht van de verdere onderzoeken en de uitwerking van het voorkeursalternatief.

Parallele projecten en quick wins realiseren

Het is de bedoeling dat het complex project inzet op enerzijds de Noord-Zuid vervoersverbinding en anderzijds een gebiedsprogramma voor de regio. Uit het geïntegreerd onderzoek zijn een aantal projecten en initiatieven in de regio naar voren gekomen die sterk samenhangen met het complex project, maar die parallel aan de verdere uitwerking van Noord-Zuid Limburg kunnen gerealiseerd worden. Het gaat onder meer over de aanleg en optimalisering van fietsinfrastructuur.

Het is belangrijk dat deze projecten, samen met quick-wins die binnen het project te realiseren zijn (zoals aanleg fietspaden, fietsersbrug, enz.) zo snel mogelijk uitgevoerd worden, zonder in conflict te komen met het voorkeurs tracé van de Noord-Zuid Limburg.

Aandacht voor mogelijke bottlenecks

In de uitwerkingsfase van het proces zal het voorkeursbesluit verder worden geconcretiseerd en verfijnd. In de projectonderzoeksnota zal worden aangegeven welke verdere onderzoeken hiervoor zullen gevoerd worden.

Aan het ontwerp van voorkeursbesluit ging een eerste mobiliteitsonderzoek vooraf. De Raad vraagt om bij de verdere concretisering van het project, de toekomstige impact van wijzigende verkeersstromen te bewaken en hiervoor verder gedetailleerd mobiliteitsonderzoek te doen. Bijkomende bottlenecks en files moeten immers vermeden worden.

Zo is er een bezorgdheid over de mogelijke bottleneck die er kan ontstaan ter hoogte van de tunnel van Helchteren waar een overgang van 2x2 rijvakken naar 1x1 rijvak wordt voorzien. Ook de impact van de aansluitingscomplexen moet voldoende onderzocht worden (bijv. aansluiting met kruispunt Herebaan).

Zorgen voor een goede verknoping tussen de verschillende netwerken

Belangrijk voor het succes van het Noord-Zuid verbinding en de bereikbaarheid van de regio is de hoogwaardigheid van het HOV-systeem met de trambus (betrouwbaarheid, comfort, halte-infrastructuur, snelheid, ...) en de complementariteit tussen de verschillende vervoerssystemen (spoor, weg, bus, fiets,...).

Met de voorziene trambus-verbinding tussen Hasselt en Noord-Limburg is het de bedoeling om de regio ook aan te sluiten op het landelijke en internationale spoorwegnet en het OV-netwerk in Noord-Limburg. Het succes ervan zal afhangen van de snelheid en de betrouwbaarheid van de nieuwe verbinding en de overstaptijd tussen deze verbinding en het treinnet.

Het is daarom aangewezen om de integratie met de spoorwegen en de Noord-Limburgse OV-assen nader te onderzoeken en het voorkeursbesluit hieraan te toetsen.

Voorkeursalternatief ook in uitwerkingsfase grondig afwegen

Om te komen tot het ontwerp van voorkeursbesluit werden de verschillende alternatieven op strategisch niveau onderzocht en tegen elkaar afgewogen op basis van onder meer een strategische MKBA, strategische MER en verschillende technische onderzoeken.

Uit dit geïntegreerd effectenonderzoek bleek dat voor het OV-luik de sneltram het beste scoort op het vlak van systeemefficiëntie en reizigerspotentieel (de capaciteit is hoger en makkelijker

opschaalbaar, iets gunstiger reistijd). De MORA begrijpt dat voor de uiteindelijke selectie van een trambus in het voorkeursalternatief, het aspect haalbaarheid doorslaggevend was (lagere investerings- en onderhoudskosten, vlottere en snellere uitvoeringsmogelijkheid, mogelijkheid van gefaseerde aanpak, beperkter aantal noodzakelijke infrastructurele aanpassingen, ...).

De Raad vraagt wel om bij de verdere concretisering van het voorkeursalternatief in de uitwerkingsfase en de daaraan gekoppelde detailonderzoeken, telkens de afweging te maken of het voorgestelde trambusconcept nog steeds de beste keuze is ten opzichte van de andere OV-alternatieven zoals een sneltram. De Raad vraagt ook om hierbij telkens de juiste stakeholders te betrekken.

Wij hopen u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groeten

Daan Schalck
voorzitter

Frank Van Thillo
algemeen secretaris